

Skatteutskottets betänkande**1981/82:57****om särskild beskattning av annonsblad****Motionen**

Arne Nygren (s) yrkar i motion 1981/82:914 att riksdagen begär en utredning med uppdrag att föreslå en särskild beskattning av annonsblad.

Yttrande

Konstitutionsutskottet har avgivit yttrande (KU 1981/82:12y) över motionen. Yttrandet fogas som bilaga till betänkandet.

Gällande regler m. m.

Skatteutskottet har nyligen i betänkandet (SkU 1981/82:41) om reklamskatt redovisat bl. a. gällande bestämmelser m. m. i fråga om skatten på annonser och reklam, varför utskottet hänvisar till detta betänkande och till konstitutionsutskottets ovannämnda yttrande såvitt avser nu gällande beskattningsregler m. m. I den mån motionären avser någon beskattning utanför reklamskattens ram, har frågan härom inte tidigare prövats av riksdagen.

Utskottet

Yrkandet i motionen om en särskild beskattning av annonsbladen motiverar motionären med att han anser att dessa publikationer undergräver dagspressens strävanden att ge en god och mångsidig samhällsinformation genom att de konkurrerar om annonsinkomsterna på fördelaktigare villkor. Eftersom annonsbladen har obetydliga redaktionella kostnader bör skattestrycket enligt motionären motsvara vad det kostar att anställa en redaktion.

Konstitutionsutskottet konstaterar i sitt yttrande att dagspressutredningens ställningstagande mot skattehöjningar för att utjämna konkurrensskillnaderna mellan dagstidningar och annonsblad inte innebär att varje ytterligare höjning av reklamskatten för annonsbladen i förhållande till dagspressen skulle vara utesluten på grund av tryckfrihetsförordningens regelsystem.

Skatteutskottet finner att en skattehöjning för annonsbladen av den storlek som motionären anger uppenbarligen syftar till att direkt motverka utgivningen av annonsblad. Det är tveksamt om en sådan åtgärd kan anses väl förenlig med tryckfrihetsförordningens bestämmelser. Detta förhållande

förening med att en relativt nyligen slutförd utredning inte ansett sig kunna förorda beskattningsåtgärder för att komma till rätta med annonsbladsproblemet gör att utskottet inte finner skäl tillstyrka den begärda utredningen.

Utskottet hemställer
att riksdagen avslår motion 1981/82:914.

Stockholm den 22 april 1982.

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Wilhelm Gustafsson (fp), Rune Carlstein (s), Olle Westberg i Hofors (s), Tage Sundkvist (c), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Olle Grahn (fp), Egon Jacobsson (s)*, Anita Johansson (s), Bo Södersten (s) och Arne Svensson (m)*.

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Konstitutionsutskottets yttrande**1981/82:12 y****över motion 1981/82:914 om särskild beskattning av annonsblad***Till skatteutskottet*

Skatteutskottet har berett konstitutionsutskottet tillfälle att avge yttrande över motion 1981/82:914 av Arne Nygren (s) om särskild beskattning av annonsblad.

Gällande regler m. m.

En annonsskatt infördes den 1 juli 1971 för att finansiera det presstödet i form av produktionsbidrag som då introducerades. Det ursprungliga förslaget var en skatt på 10 % på all press. Man stannade för en differentierad skatt: 6 % på annonser i dagspress och 10 % på annonser i övrig press. Senare gjordes annonsskatten om till allmän reklamskatt. Man tillmötesgick på det sättet ett krav från dagspressen som ansåg sig missgynnad i förhållande till andra medier. De successiva lättnader som gjorts under senare år har bara berört dagspressen. Procentsatsen för dagspress är f. n. 3 % och utgår endast på annonsintäkter över 9 milj. kr. För annonsbladen är skatten 10 %.

Enligt 5 § förordningen om statligt stöd till dagstidningar (1981:409) utgår inte produktionsbidrag till en tidning som ger ut annonsblad i en i förhållande till tidningsutgivningen betydande omfattning eller som står i nära förhållande till ett sådant företag.

Dagspresskommittén behandlade i sitt betänkande Stödet till dagspressen (SOU 1980:32) ingående frågan om konkurrensen från annonsbladen. Kommittén kom till den slutsatsen att det inte fanns skäl till ingripanden från statsmakternas sida. Bl. a. konstaterades att det skulle behövas betydande skattehöjningar för att den vägen utjämna konkurrensskillnaderna mellan dagstidningar och annonsblad. Höjningarna skulle enligt kommittén bli så stora, att man skulle riskera att komma i konflikt med såväl tryckfriheten som näringsfriheten. Den konflikten skulle enligt kommittén bli ett faktum, om man förbjuder utgivning av annonsblad.

I anledning av propositionen (1971:28) med förslag till förordning om annonsskatt avgav konstitutionsutskottet yttrande till skatteutskottet angående de tryckfrihetsrättsliga aspekterna på bl. a. denna proposition.

Konstitutionsutskottet (KU 1971:32) fann i yttrandet att TF inte hindrade olika beskattning av olika publikationer. Utskottet framhöll därvid att riksdagen tidigare godkänt att vissa tidningar, dvs. veckotidningar utan dagspresskaraktär, beskattats medan andra tidningar som utkommer

minst en gång i veckan och har dagspresskaraktär undantas från beskattning.

Frågan var inte okontroversiell i utskottet. Ledamöterna från moderata samlingspartiet och folkpartiet reserverade sig och ansåg att förslaget om annonsskatt borde avslås såsom tveksamt från tryckfrihetsrättslig synpunkt.

I ärendet återgavs en rad yttranden om innebörden av stadgandets andra stycke. Härvid hänvisas till betänkandet (s. 14 ff).

Utskottets överväganden

Utskottet vill framhålla att dagspresskommitténs ställningstagande inte innebär att varje ytterligare höjning av reklamskatten för annonsbladen i förhållande till dagspressen skulle vara utesluten på grund av tryckfrihetsförordningens regelsystem. Utskottet har därmed inte tagit ställning till lämpligheten att på nytt utreda frågan så kort tid efter det att den behandlats av en statlig utredning.

Stockholm den 30 mars 1982

På konstitutionsutskottets vägnar

BERTIL FISKESJÖ

Närvarande: Bertil Fiskesjö (c), Hilding Johansson (s), Anders Björck (m), Torkel Lindahl (fp), Olle Svensson (s), Yngve Nyquist (s), Sven-Erik Nordin (c), Wivi-Anne Cederqvist (s), Gunnar Biörck i Värmdö (m), Kurt Ove Johansson (s), Bengt Kindbom (c), Daniel Tarschys (fp), Kerstin Nilsson (s), Jan Prytz (m) och Anita Modin (s).